

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:				A szerkesztésért felelős		Szerkesztőség	
Helyben:		Vidékre:		Kutasi Imre		Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona	kiadó s laptulajdonos	Kladóhivatal	Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)	Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "				
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "				
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "				

Közigazgatási tanfolyam.

— június 12.

Közigazgatási bizottság közelebb tárgyalta a jegyzői, illetve közigazgatási tanfolyam felállításáról szóló javaslatot.

Ez a javaslat a második nevezetes lépés a közigazgatás államosítása felé. Az első tudvalevőleg a Szapáry-féle 2 szakaszos javaslat volt.

A közigazgatási tanfolyam fontosságáról meg van győződve mindenki, a ki csak legkevésbé is ismeri a községi jegyzők óriási munkakörét, széleskörű tevékenységét és tudja azt, hogy e köteleességteljesítésére mindenestre nagyobb fokú képzettségre és intelligenciára van szükség, mint a mennyivel eddig igen sok jegyző rendelkezett.

Jól tudják ezt maguk a jegyzők is, a kik maguk számtalanszor kérték és sürgették a jegyzői kvalifikáció emelését. Most ez a kívánságuk végre megvalósul, de valószínű lesz az a szintén régi és jogos óhajuk is, hogy a jegyzői állás lépcsője lehessen a magasabb közigazgatási állásoknak.

A közigazgatási bizottságban különösen két érdekes pont felett folyt a vita. Az egyik az államosítás kérdése volt, a másik a felállítandó tanfolyam által nyrendő kvalifikáció csekély volta

DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Lefutott egy csillag.

A „Debreczeni Hírlap“ eredeti tárczája.

Az őszi eső szítálva hullott a pusztán. A kerámokban az állatok egymás mellé húzódtak. Legyűrt karimájú kalappal tartottak a csikós gazda kunyhója felé a bojtárok, hogy az esti ebédet elfogyasszák. — A mint az őszi esős idő beáll, egy ilyen kis kunyhó jó menedék a pusztán. És az a pusztán? Az meg sok bánatos legény vigasztoló szállása. Vagy van é jobb orvosság a bánatos szívre, mint az a magány, s mikor egyedüli barátunk segítségünk a délibábos végtelenség, hol a néma esendben magunkat a teremtőhöz közelebb érezzük . . . . .

— Gazda uram! szólott egy szálas kék gatyás napbarnított arcú legény a gazdához, a mint a szolgafáról leemelte a bográcsot; — vóna egy szóm.

— Ki vele szógám! biztatja a gazda, a ki jól benne lehet már az ötven évben, ősz hajjáról s barázdákkal telt arcáról ítélve.

A — legény — ő az első, a számadó bojtár — a vele egy szolgálatban levő két fiatalabbak oda adja a kezébe az evő készséget s azok körül ült bográcsból kezdenek kanalazni.

— Nohát! kezdi a gazda újból bátorítani a szóra a barna fiút, meg helylyel is megkínálja. — Láss hozza szógám!

A gazda is leült a többiekhez csak Solyom Gyurka maradt állva.

Mi, a kik szintén hivei vagyunk a közigazgatás államosításának, ennek egyik sarkpontjával tekintjük az adminisztráció szoros kapcsolattát az állami organizmus-sal. Mert csak ez biztosíthatja a lehetőségig az adminisztráció megbízhatóságát a szigorúbb és pártatlan, elfogulatlan ellenőrzést és mert főképpen — nincs okunk titkolni — a nemzetiségi vidékeken csupán az államosított közigazgatás állíthatja fel azt az erős, sziklaszilárd védbástyát, a melyen a jövőben megtörnek a nemzetiségi aspirációkból keletkezett veszélyes izgatások.

A mi a kvalifikációt illeti, arra nézve Gulner Gyula államtitkár bőséges felvilágosítást és teljes megnyugtatót nyújtott. A ki összehasonlítja az eddigi jegyzői vizsga követelményeit a közigazgatási tanfolyam tananyagával, az tisztában lesz a felett, hogy jegyzőink ezután teljes közigazgatási képzettséghez jutnak.

A dolog sulypontja pedig abban rejlik, hogy a jegyzők munkaköre napról-napra gyaraopdik, azok ellátása mind nagyobb fokú képzettséggel és látkört igényelt. A tanfolyam pedig azt a képzettséget megadja. De van még egy fontos és nevezetes eredménye is: az ugyanis, hogy a jövőben országos érvényű tegyzői oklevelet nyernek a jelöltek és nem kell évekig várniok, a míg egy vármegyében üresedés áll be, vagy

A „Vilám“ nyerítését bevágta a szél az ablakon. Valami más nyomta a szívet a legénynek, másról akart beszélni, de mert nem jól jött ki a gondolatja elkezdte a lovát dícsérni.

— Gazda uram! sok ló van, meg sok jó is van közte, de mégis ilyen hatalmas mint ez az én „Villám“ lovam, hitet mernék rá tenni, hogy nincsen.

— Márhoggy értelmesez? kérdé a gazda a mint kivett egy kanálal a gulyáshusból.

— Hát, hogy nemes jószág.

— Az ám! — egy nagyot nyelt a gazda.

— Ha kantárt ereszték, folytatja a legény egész lelkesedéssel, sebes mint a szélvész s nincsen árok nincs messzeség előtte,

— Igen a.

— De meg kezes is. Egyszer levetet magáról és aztán mintha csak megbánta volna a tettét oda jött hozzám s elkezdett jámborkodni. Hü állat!

— Az a.

Elakadt a beszéd, a legény is a gazda is elgondolkoztak.

A két bojtár amint befejezte a vacsorát mindegyik jó éjszakát köszönt s mentek éjjeli szállások felé. Ez egy galyakból összeállított gyenge szerkezetű, de az idő viszontagsága ellen mégis egy kis menedéket nyújtó félszer helyiség volt. Gyurka visszamaradt.

A gazda, mint a ki a gondolatját is ismeri embereinek, miután az erszényből kivette az aczélt kovát s kicsiholt, az égő taplót pipájába tette s egy nagy füstöt eresztett, oda szólt a legényhez.

— Magunk vónánk, beszélhetsz. Hall-

pedig más megyékben ismét vizsgázniook kell, ha ott állást óhajtanak.

Emez előnyökért üdvözljük mi örömmel az új közigazgatási javaslatot és óhajtuk melegen, hogy mielőbb beleilleszthető legyen ama nagy reformba, a mely a közigazgatás államosításával korszakalkotó lesz Magyarországon.

Saturnus.

Politikai hírek.

Emberszeretet.

Az emberszeretet meleg sugara csillogott a Ház mai vitáján. A gazdasági munka és cselédpénztárról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmul szolgált arra, hogy szép, magas lendületű beszédek humanisztikus irányzatában gyönyörködjünk. Ez a humanisztikus, a kisebb egzisztenciák sorsának javítását célul kitűző irány a Széll kabinet politikájában lépten-nyomon érvényesül. Ennek a kormányának kiváló érzéke van arra, hogy a társadalom valamennyi osztálya, a társadalom minden rétege között egyformán ossza meg érdeklődését. A Széll-kormány politikája az államot szerető édes anyához teszi hasonlóvá, a ki egyképpen gondozza és öleli szívére valamennyi gyermekét.

A munkások sorsának javítására, jogos igényeik biztosítására nagyon sokat tett a Széll-kormány. Darányi Ignác nem egyszer nyult hozzá szerencsés kézzel e kérdéshez s

gattak. A legény jobban kihuzza magát, a kalapja karimáját elkezdte igazgatni s egy nagyot sóhajtott.

— Volna egy kérésem.

— Na hát.

— Négy éve, hogy ide szegődtem, négy év óta más kegyeren élek, más nyergébe ülök a végből, hogy nyugodalmat leljek. — Nem ettem panaszost, én sem panaszkodtam.

— Tán el akarsz hagyni szógám? kérdé a gazda.

— Nem, hanem a falumba szeretnék benézni. Olyan mostohán érzem én most magamat, nyomja a lelkemet valami.

— Megint eszedbe jött az az asszony ugy e, — szól félig feddőleg a gazda.

— Biz igen a, — de hát mit tehettek róla.

Egy kis szünet után Gyurka így folytatja. — Tegnap estenden, mint minden este a mióta a pusztán élek figyeltem azt az egy csillagot az égen a gönczöl szekerének rudja mellett. — Nagyon sokára jött fel s egyszer csak kigyúlt, — fénylett ugy, mint soha máskor. Nézem, nézem; hát ez lenne annak a lánynak a csillaga a kit én ugy szerettem s a ki mégis a más asszonya lett? Jaj be szépen csillog . . . . . Egy fényes tüzsugár futott végig az ég peremén, — eltűnt a csillag lefutott . . . . . Gazda uram! meg illettém, szoros lett a dolmányom ugy vert a szívem. Egy éjjeli bagoly elszállt huhogva a fejem felett a szellő meg ugy véltem azt sugja: meghalt Fejér Mariska.

Olyan igazi meggyőződéssel beszélt s annyira bizott sejtelve igazságába a legény, hogy könny toltult szemébe.

alkotásai teljesen beváltak, baillieszkedtek az életbe, átmentek a magyar nemzet véérébe mert mindig valódi bajokat orvosoltak és égető szükségleteket elégítettek ki.

Tisza István Nagyváradon.

Tisza István grófot Nagyváradon a szabadelvűpárt elnökévé választották. Mint értesülünk, Tisza István gróf e hó 19 én Nagyváradra utazik s ennek a választásnak alkalmából politikai beszédet mond.

Az osztrák helyzet.

Bécs, június 12.

Az osztrák Reichsrath 16. ülészakánának gyors berekesztését politikai körökben úgy magyarázzák, hogy kosszabb parlament nélküli idő fog következni és a 14. § ismét belép.

Az ifju csehek táborában a Reichsrath hazaküldésének kierőszakolása miatt nagy ez öröm. Herold dr. Weinbergeben tartott beszédében egyebek közt a következő érdekes részlet is található:

— A legutolsó képviselőházi ülésen mi, csehek, olyan zenét játszottunk, amelyre mártól fogva egész Ausztria fog táncolni.

A cseh lapok főleg azon örvendeznek, hogy az ülészak bezárásával az új nyelvtörvényjavaslat megszűnt.

A hol a burok vére foly.

— A burok csatájáról. —

jun. 12.

A háboru elején az volt a hír, hogy Johanesburg, illetőleg Pretória a burok fellegrvára, az a végső pont, a hol megállhatnak s a mely bevehetetlen is.

Ugy látszik még sem ez a két város volt a fellegrvár. Mert kardcsapás nélkül oda-

adták a burok mind a kettőt az angoloknak s az új jelszó Lydenburg lett.

Pedig ez sem bizonyos hely már, mert a végső pont, a melyen ki nem tudják majd rántani alóluk a földet: Zautpansberg.

A Mogataföldnek fővárosa ez a csodálatos hely, melyet a természet valóságos bevehetetlen erdőnek alkotott. A buroknak kivált hasznos pont, mert ha innét is elzavarják őket, még akkor is marad két kifelé vivő út: az egyike Limpopo folyó mentén a Massona földre, a másik portugál Kelet-Afrika maláriai vidéke.

De a bélynek az a főbecse, hogy a szó szoros értelmében megközelíthetetlen.

Lépten-nyomon megmászhatatlan meredek hegyek, veszedelmes szakadékok és olyan ősi buja növényzet, hogy egy egész ezred hetekig elbujdoshat az erdőben, a nélkül, hogy bárki is a nyomára akadhatna.

Nem ritkaság azokban az erdőben a három méternyi átmérős faóriás sem.

Az angoloknak a legnagyobb nehézségeit az okozná, hogy nem tudnák, hogyan szállítsák a hadi szelvényeket, meg az élelmeket.

Vasét ide nem visz, sohasem is vitt Országut nincsen. A mi utacska, hihetetlenül rossz és járhatatlan utacska akad, megannyi rengőten visz át mind, a melyekben lesből halomra lövöldözhetnek az ellenség az előnyomulókat.

Az egyetlen utat, a mi Zautpansberg felé visz, egy hatalmas várerőd védi, a mely nemrégiben épült csak föl.

A körülzárolástól sem kell félniök a buroknak, mert a hegyeken számtalan bővizű forrás fakad és már is hordják a hegyben élelmikészleteiket a fellegrvárba. A hegyek tezején rendkívül egészséges a levegő, de a völgyekben, kivált a forró évszakban, rettenetesen miazmás a levegő; megannyi pestis fészek ott minden völgy.

A gazda vigasztalni kezdte szaggatott szavakkal

— Te, te Gyurka, nem a vót a, más csillagot láttál.

— Nem tévedtem — állította a legény — a vót a gazda uram. Bár másképp volna mint a hogy gondolom. — Hát elmennék!

— Ebbe a viharos fekete éjszakába? kérdi megütőve a gazda, miközben a sél megrázta a kunyhó ablakát.

— Megelőzöm a hajnalt.

— De hosszú ut szógám.

— Hamarabb megnyugszom.

— Itthon legyél a téstás kására, ereszt el a busuló legényt a gazda, az pedig, alig hogy elbucuzott a koron sötét éjszakának neki vág a lovaival, úgy vonja huzza a szive vagy talán egy sirhalom . . . . . Zugott a zápor, a bojtároknak nem sok pihenőjük volt, alig győzték rendbe tartani a didergő állatokat . . . . .

A „Villám” jó ló . . . . . érti a gazdája gondolatját, csak akkor esendesezik meg, ha valami ingoványos eren kell átgázolnia a sikon, de aztán kinyulik ismét s hajnal hasadkor, a mint az égről vonulnak a fellegek, tisztulni kezd, s az eső eláll, messziről feltűnik, már a kis falunak tornya, hová a Gyurka szive vissza-vissza vágott. Eddig olyan kábult volt a feje, hogy nem látott se eget sem földet s csak a rossz idővel harczott, — most rövidebbre fogja a kantárt, kimélni kezdi a lovat s amint a falut mindég közelebb látja, eszébe jut elaggott öreg anyja meg a Mari kiket iten hagyott . . . . .

Négy évvel ezelőt azt beszélték, hogy nem volt a faluba külömb egy pár cseléd mint Fejér Mari meg Sólyom Gyurka, mikor

az alvégi vasárnapi mulatozásokon muzsika szó mellett tánczra perdültek. Mégsem lehetek egymásé. A Mari szülei módosabb legényre vártak. Meg is jött a kérés. Jó módba helyezték a szülei a leányt; Vincze Feri a falu első gazda legénye vette el, de a szive csak Gyárkánál maradt. — Czombot adott e gondolatnál a legény a lónak szarát eresztett s a fekete patkója szikrát hányt a gyors ügetésbe . . . . .

Elszorult a szive a mint a falu szélső házhöz ért. Reggel volt már; a kapuban a ácsorgó kis leány nagyot nézett a két gatyás lovas legény láttára. A Gyurka lováról szakadt a tajték, hat mértföldet futott, rá fog félni egy kis pihentetés meg be is szól az ismerősökhöz, úgy gondolta a legény, ha már itten van . . . . .

— Lányom! él e még az öreg Pergő? kérde a kis leányt.

— Nincsen semmi baja, bent van, felelt a kérdező.

A legény leszállt a lóról, a kis kapu bevezette az udvarba, ott szabadon hagyta. azzal már a pitvar ajtóból bekialtott; Adjon Isten József bácsi s belépett:

Az öreg Pergő régen nem látott már, a korral meggyengült a szeme, csak a hang volt előtte ismerős.

— Te vagy az Gyurka? — mi hajt erre?

— A szívem. Öreg szülőm hogy van?

— Pihen egy év óta.

— Meghalt?

— Meg.

A legény megingott erről sem tudott semmit. Szegény édes szülőm, mondja magába hát Vinczéné?

Ezért bizakodnak a burok abban, hogy meinkelőtte a fellegrvár megostromlására kerülhetne a sor, erősebb, hatalmasabb ellenség végez majd az angolokkal.

Az öngyilkos színész emléke.

Serfőzy Zseni siremlékének felállításása.

— Saját tudósítónktól. —

Nyiregyháza, június 10.

Egy éve már, hogy a szép fiatal művész véget vetett ifju életének.

A színház misztikus világát, a sirok még misztikusabb világával cserélte föl.

Ki hitte volna, hogy ez a fiatal, kedves asszony már kifáradt — és pihenni akar?

Azok a kartársak a kik rá emlékeznek főképp Komjáthy bizalma következtében emlék követ állítatott a szerencsétlen véget ért művésznőnek s ennek a felállításairól írja tudósítónk.

Néhai Rubos Árpádné szül. Serfőzy Eseni asszony halálának évfordulóján, folyó hó 6-én d. u. 2 órakor tartottuk meg az adakozásból létrejött sirkő felállításának szomorú ünnepét.

Ez alkalommal nagy közönség gyűlt össze a sir körül, a debreczeni színtársulat összes tagjaival együtt.

A Nyiregyházi dalárda bevezető gyászdala után Szacsvey Sándor megható szavakkal emlékezett meg az elhunytól és hálás köszönetét fejezte ki a színtársulat nevében, azoknak, kik a sirkő létrehozásán fáradoztak, valamint a nemes szívű adakozóknak.

Ez után a színtársulat összes férfi tagjai elénekelték Szotyori Nagy Károly gyászdalát, melylyel az ünnep véget ért.

Az egész aktus igen megható módon folyt le, — (daczára annak, hogy volt a színtársulat tagjai közül olyan is, ki távollétével

— Anyád után két hétre ötöt is kivitték Agyon kinezta az a módos ember.

Mint mikor az erős üléstől a gyenge gyermek összerogy, megtört a szép szál legény, görcsösen fogódzott a szék támlájába s mintha ki kellene mondania többször a valóságot, hogy elhagyja, meghalt, meghalt, ismételte s hullatta könnyeit. Nem volt több maradása elbucuzott az öregből, hogy kimenjen a temetőbe megőzni kedves halottainak a sirját . . . . .

A falusi csárdába egy pár duhajkodó legény huzatta a cigánnyal. Nagy kedvök lehet, mert észre sem vették a nap feljöttét, szól a nóta hangzik a hegedű. Az uton a mint bánatos szívvél haladt Sólyom Gyuri a temető felé egyszer hirtelen megáll, figyelni kezd. Fzt a hangot, ezt a rikkantást ezt már ő hallotta, ezelőtt négy évvel. Tovább ment, . . . a hangok elmosódtak kiért a temetőbe. Mindkét sirt megtalálta, nem messze voltak egymástól, — elzokogta fájalmát a keresztfának . . . Most már vissza, otthon leszek est ebédre, a szívem is megkönnyebbedett, így gondolja magába a legény s az öreg Pergő háza felé tartott.

A csárdából még mindig kihallatszik a dal s ez eszébe juttatja azt, hogy annak a mulató embernek busulnia kellene, busulni a feleségeért, megbusulni azért az asszonyért a kit, ha szegényesen, de becsülettel boldogan eltartott volna ő is. Az a klarinét hang, az a nóta mindjobban kezdi zavarni a véré, betér a csárdába, hadd lassa meg még egyszer, hogy néz az az ember ki a kit szegény Mari nem boldogíthatott s a ki azt a jó lelket bántani merte, Benyitott.

— Hol jársz itt te hiras? fogadja kö-

Nindokölt), — és sokaknak csillogott könny a szemében.

Az emlékkő tiszta fekete márványból készült, rajta a felirattal:

Rubos Árpádné szül. Serfőzy Zseni
* 1875 szeptember 23. † 1899 június 8 án
Játszott . . . ha keble vérzett,
Szive fájt,
Játszó társul hívta a halált.

Koszorukat tettek a sirra, az elhunyt fivére, Serfőzy György, a színtársulat „A felejtethetetlenek” feliratos szalaggal és a Tanay pár . . . . . és . . . . . azonkívül más senki.

A párisi cselédek.

A párisi háziasszonynak erős konkurrenciát csinál kiállítás, a mennyiben sokféle foglalkozást nyújt nőnek s a cselédek inkább ott keresnek állást.

A cselédhiányról, a mely ennél fogva Párisban van, a következő jellemző történetét olvassuk egy francia hetilapban.

Montaubanból nem rég Párisba költözött egy vagyonos ember, azzal a szándékkal, hogy a kiállítás ideje alatt egy negyedévet Párisban töltsön. Magával hozta feleségét is és egy derek falusi cselédleányt, a ki már több mint egy esztendő óta szolgált hűséggel a családnál.

Negyvennyolcz órával Párisba való érkezésük után a cseléd így szólt urnőjéhez:

— Asszonyom, el kell önt hagynom!
— Hogyan Rozália, talán a honvágy bántja itt Párisban?
— Nem asszonyom. De találtam egy más állást.

— A hol jobb dolga van, mint nálunk?
— Itéljen asszonyom maga. Itt cipőt kell tisztitanom, ruhát kefélnem, ott vörös színű csipkés selyemruhát fogok viselni, virág lesz a

szőntés helyett Vincze Feri a belépő legényt s kezét sem adva annak nagyot nevetve rajta két czimborájával.

Gyurkát elfogja a harag, a mint látja a bortól mámoros három embert s hallja a gúnyos hangot, kacagást. Leül egy asztalhoz, maga mellé teszi a kalapját, egy üveg bort rendel s vissza szól félvállról. „Keresnek valakit, ha volna itt ember”, azzal az asztalára hozott bort pohár nélkül kiissza, a hosszú nyaku üvegből, szemére vágva felteszi a kalapját s könyökére támasztva fejét úgy nézett Vinczére, mint mikor a vad zsákmányára lesz. Vincze Feri pedig derék nagy ember s híres verakodó. Elértette a czélzást s vissza felel: volnánk tán itt, vagy mi! Erre felemel kedikedik az asztaltól s a keze ügyében levő üveg nyakát megragadja s várja a feleletet.

— Senkit sem látok, — felelt a legény — nem ember az ki az asszonyt meg nem becsüli!

Repült az üveg a legény kalapját lesodorta széjjel tört a falon, nem jól talált.

— Tyhő, az imádságod! kiált Gyurka s amint felugrott az asztal egy felé a szék a másik felé borult megfeszült izmának erejétől.

A mulatozók hárman voltak egy ellen a legény még csak az ingujját csavarta össze, hogy alkalmatlan ne legyen, mikor a feléje dobott másik boros üveg a nyakát érte. Elfutotta a düh, egy perc alatt úgy vágta pusztá ökölrel le a legközelebbit, hogy az, mint a villámtól sújtott összeesett. A cigányok a hűnök alá fogva a hegedűt s az egyik legény menekültek, csak Vincze maradt a csikóssal

hajamban s egész nap nem lesz más dolgom mint magamat legyezgetni.

— Megbolondult?

— Nem asszonyom, andaluziai nő leszek. Az Andaluziai Grévy idejében mulató tulajdonosa három frankot ígér naponta és e mellett teljes ellátást.

Másnap aztán el is ment Rozália és lett belőle andaluziai nő. Urnője pedig azonnal más cselédet keresett.

Csakhamar jelentkezett is egy leány s a következő párbeszéd folyt le az asszony és a cselédek között:

— Mennyi bért kap?

— Százötven frankot.

— Havonként?

— Természetesen havonként.

— Anyit nem szoktam fizetni, Mihez ért?

— Tudom — a hastánczot.

— Mit?

— Igen, mikor a kiállítás megnyílt, a kairói színházba szerződtem. Egy nap alatt megtanultam a hastánczot. Két forintot kaptam naponként. De aztán összeveszttem a direktorommal és el kellett mennem. Tehát százötven frankot — tetszik vagy nem?

— Ön sokat kér!

— Óh kérem, kevesebért egy színházhoz is elszegődhetem!

Agyon ütött öröm apa.

Saját tudósítónktól.

S. A. -ulyhely június 12.

Zemplén-Szárán a múlt vasárnap nagy öröm volt Ilyenyik János harangozó házábanál.

Elát házassította ki az öreg: összejöttek hát a falu legényei s leányai a harangozó udvarába táncolni.

Bevetődött oda Gerbely János is, ki

szembe. Öltre mentek. Tartotta magát erősen mind a kettő, szó nélkül dulakodtak, csak lábainak dobbanása hallatszott. Négy év óta nem volt Gyurkának ilyen mulatságba része, addig pedig sok erő gyűlt a két karjába össze. Mindég, mindég közelebb vonta magához ellenfelét s mikor jól kézre vehette a derakát mintha vacsnavarrá vált volna a karja, oly erős szoritással fogta át, — egyszer csak érzi, hogy eleresztették. Vincze Feri olyan lett mint a fal összeesett a karjai között.

Mint a bűnös mikor tetten érik megretten, a legény is kezdi banni a dolgot, — úgy is a ki már porladozik, azt fel nem ébreszti ennek az embernek a halála. — Felveszi az összeesett embert, mint egy gyermeket s gondosan lefekteti a hosszú lóczára. A feje alá párnát is tesz s kéri a kocsmárosat ápolgassa, hiszen a szive ver még, csak egy kicsit megszédült. — A kocsmáros ismeri az esetet, nem olyan nagyon komoly baj ez, történt ehez hasonló többször; magára vállalja a gondozást.

Sólyom Gyuri egy kissé rendbe szedi magát, felteszi a kalapját, kifizeti az üveg bor árát s bucsut mond a kocsmárosnak. A mint az öreg Pergő portájára ér, rápattan a Villámra s lóhátról bekiált az ablakon: „csendes békességet!”

. . . . . A Villám sörényét röpti a szél. Az est ebédnél a kis konyhába téstás kása mellett azt mondja a bojtár gazdájának: lefutott a csillag, meghalt az az asszony.

Ibrányi Miklós.

annak idején állítólag Sz t á r a y Antal meggyilkolásának gyanuja alatt fogságban volt, egy juhászbojtár társával.

Itt duhajkodni kezdtek, mire a harangozó rendre utasította őket.

A juhászbojtár egy szeges-léczet kapott s úgy fejen vágta a szegény „ó r ö m a p á t”, hogy a szög az agyvelőbe hatolván, a h a r a n g o z ó h a l á l á t okozta.

Egyről-másról.

Azt cselekedte.

Juczi: Jaj, nagysága! . . . ne tessék hagyni . . . az Irénkét elvesztettem a sétatéren! . . .

— A naaysága: Szerencsétlen teremtés! Miért nem beszelt az ottani rendőrrel?

Juczi: Kezít csókolom naaysága . . . hárszen az egész idő alatt épp azt cselekedtem.

Szeccszíós dal.

Sistereg a szívem, forr,
Ha rád nézek ilyenkor.
Még megérem igazán:
Hő-gőzödiől elepedek,
Vagy pediglen megrepedek,
Mint valami gőzkazán.

A majszturam érveise.

— No miért szöktél meg, kölyök?
— Mert a majszterné asszony mindig goromba volt velem.
— Ez is ok? Hát megszöktem én már valamikor?

Anarkisták egymás között,

— Nem jössz nézni az akasztást?
— Kit akasztanak?
— Rodics Igcázot.
— Nem megyek. Nem voltunk soha jóba.

Prüderia Szemerem

— Miért vörösödnek, őszszel a fák, levelei?
— Mert elpirulnak szégyenletükben, látván a csupasz fákat.

A fősvénység netovábbja.

Elvesztette a fősvény a pénzes tárcáját, még pedig jó nagy summa pénzzel. A tárcát egy szegény ember megtalálván bejelentette azt a rendőrségnél, ez hirdette az esetet s így elmúlt 3 — 4 nap. A hirdetésre megjelent a kárvalloító s a megtaláló a rendőrkapitány előtt átadja neki a tárcát, Harpagonunk rögtön nekilát a pénz megszámlálásának, mialatt a becsületes megtaláló várja a jutalmát.

— Nos, — kérdi a megtaláló — ugy-e nem hiányzik belőle semmi?

— De igen — felel a Harpagon — a négy napi kamat.

A temetőben.

Az asszony szelleme: Most kell hazajönni?

A férj szelleme: Kérlek, öregem, egy spiritisztagyulásba citáldak, és ha azok egyszer kérdezősködni kezdenek, hát sohasincs vége.

A katonakórházban.

— S ha a tábornok ur azt kérdezi tőletek, hogyan érzitek magatokat, azt felelitek, hogy: Igen jól, tábornok ur! Értitek, ti maffiak, szót se többet!

— Hogy van fiam, kérdi a tábornok?

— I g e n j ó l.

— S mi a bajod?

— Eltörttem a lábamat.

— Mikor?

— Negyedórával ezelőtt.

N A P I H I R E K.

— **A kassai egyetem.** Csak egy kis napi hír keretében lehet Debreczenben megemlékezni az egyetemkérdésről. Minek is bolygatnók a dolgot? Jairus lánya csak alszik, de, fájdalom, nincs itt az Ur, a ki felkötötte az álomból őt. A kassai lapok folyvást arról cikkeznek, a kassai társadalom örökké azon gondolkodik, hogy lehetne megoldani a nagy kérdést, a harmadik egyetem kérdését, persze úgy, hogy oda kerüljön hozzájuk. Jairus leányát morphiummal altatták el, bizony. Vádolni, vádolnunk kell az összes illetékes egyéneket, hogy erőszakosan késleltetik a dolgot — mert az az egy lépés — az fájna a hiúságunknak nagyon, — pedig csak egy kis mozdulat, egy jó szó s rendben van minden. Vagy a hegy jöjjön Mohamedhez?

— **A sajtó ördöge** lapunk legutóbbi számában tulságosan okvetetlenkedett s főképp az »Egy érdekes eset a vármegyében« című cikkünket igyekezett összerombolni. A 7-dik sorban okmányozás helyett a dományozás olvasandó. A gyógy szerész neve folyton hibásan fordul elő. Erősey Gábor az ő becsületes neve. A patika szóbaforogó jogát nem egyhangu h e t i m é t á n e l, de egyhangu h a t á r o z a t t a l adták ki. Lejebb valami »beta m b o l e« szó áll a helyett, hogy ezen »h a t á r o z a t t a t« Itt . . . kérjük a szives elnézést.

— **Komárom város felirata.** Komárom szab. kir. város törvényhatóságától átirat érkezett, melyben tudatja, hogy Selmech-Béla-bánya és Debreczen szab. kir. városok által Szeged szab. kir. város felirata alkalmából a városok állami teendőik végzésénél felmerült költségeinek az állampénztárból leendő megtérítése tárgyában a m. kir. miniszterelnök és az országgyűlés képviselőházához intézett feliratokat tárgyalás alá vevén, azoknak nmmcsak támogatását határozta el, hanem a városok gazdasági és közegészségügyi intézményei jövedelmének állami adó mentesítése iránt ugyancsak a miniszterelnök és a képviselőházhoz intézendő felterjesztését is elhatározta. A felirat egy példányát azon kérelemmel juttatják hozzánk, hogy ezen feliratukat pártoljuk és úgy a magyar kormányhoz, mint a képviselőházhoz intézendő hasonló szellemű felirat küldése által támogassuk.

— **Az első vizsga** a r. kath. elemi fiu iskolában hétfőn délelőtt volt. Erdélyi Ferencz tanító negyedik elemi iskolai növendékei vizsgáztak. A növendékek száma csak — s z á z t i z e n k e t t ő (!). A vizsga délután két óra feléig tartott. Hogy a járványok miatt erősen vakációzás tanévben ennyi gyermekkel mire lehet menni, azt kiki képzelje el magának.

— **Szegény leány.** Egy cseléd leányról jár most a hír szerte, a ki megmérgezte magát, mert nem akart aratni menni. A Hüvelyes utcán Beke Imre városi kiadónál szolgált, Szilágyi Ágnes 19 éves kabai leány. Gazdája igen jól bánt vele; ő maga mint mondják, beteges volt és gazdája gyógyította, s úgy megszerette a helyet, hogy nem akart megválni. Az általános szokás szerint anyja bejött érte és erővel el akarta vinni, hogy menjen aratni. A leány annyira zokon vette a dolgot, hogy megmérgezte magát. Megivott egy pobár sósavat

tegnap délelőtt és rimitó kinok között vajdva meghalt. Milyen könnyű is véget vetni ennek az életnek. Erős munkát nem akar végezni, hát inkább fuccs az életnek.

— **Czigánylakodalom.** Tegnapilapunkban már megirtuk, hogy id. Magyar Imre legfiatalabb fia: Lajos tegnap d. u. esküdtött örök hűséget Jónás Matild kisaszszonyinak. Most csak ezzel pótoljuk tegnapi hírünket, hogy az esküvőt pompás lakoma követte, melynek még éjfél felé is számos bámulója volt. Száznál több vendég vett részt a sátor alatt tartott asztaloknál, melyekre jobbnál jobb és igazán magyarias ételek kerültek, azt mondanunk se kell, hogy borban se volt szükség, melyet vigan kezeltek a fesztelenül mulató vendégek és a zene bohém fiai is. A minden tekintetben kellemes czigány lakodalmon ott voltak a többek között: B é l t e k i Lajos, ev. ref. lelkes: Hauer Bertalan feleségével, K o l l n e r főhadnagy; S i p o s Béla, jh., a Debreczen és K o v á c s i Kálmán, th., lapunk belmunkatársa; K e m é n y Emil jh. stb., kik poétikus pohárköszöntőkkel fűszerezték a hajnalig tartott czigánylakodalmat.

— **Virágrabló fiu.** Tegnap, alkonytájban, magánosan ballagot hazafelé egy uri nő a nagyerdőről, kinek elegáns ruhája kecses övében piros és fehér rózsák illatoztak és egy óra ragyogott a bucsuzó nap sugaraiban. Egy fiu sunyi pillantásokkal követte oldalról a rózsás és órás nőt s egyszerre csak merészet és nagyot gondolt: a mit sem sejtő nőhöz pattant s kikapta diszes övéből a rózsabokrétát, ugyane pillanatban az aranyóra a legközelebbi fához röppült a kirántott rózsák közül s erősen megütődve hullott a porba; a tolvaj fiu szélvészént iramodott zsákmányával a Simonyi-ut hosszú porondján s bizonyosra vette, hogy a rózsákkal együtt az órát is sikerült elrabolni, mert erre kellett pályáznia, ha igaz az, hogy a virágot csak a jólelkűek szeretik. A megijedt nő a virágrabló fiu után rögtön egy futárt küldött, ki nem messzire tőle hátul követte. És rohant is utána, hogy elfogja, igazán megérdemeli a felajánlott tisztelet díját. El is érte, meg is ragadta a virágrablót; de egy néma fiu került ugyanekkor a dulakodók közé és már éppen készt akarta a kirántani csizmájából, mikor a futár elengedte a vásott fiut, attól tartván, hogy esetleg életébe kerül hősködése. Az egész uton rendőr — nem volt.

— **Tinódi emléktábla Kassán.** Az utolsó vándordalos Tinódi Lantos. Sebestyén emlékére Kassa városa emléktáblával jelölte meg azt a házat, a melynek a helyén állott hajdan az övé. Szegény vándor dalnok a ki kószált szerte a hazájában; egyik várból a másikba s énekelte vitézi nótáit; lelkesítette a harcosokat; a busuló honfiakat; dalolt a hazáról, szabadságról, párviadalokról. és véres csatákról. Szegény Lantos Sebestyén, a kinek bokor a szállása, szert tett egyszer egy kicsi házikóra Kassán, a hol csendben megirt egy nagy rakás verset és ment tovább. Él a neve, hire, dicsősége. Szobrot állít neki a király, emléktáblát a nép s mikoron »Ezt Sebestyén diák hogy meglátja vala, Szívében bizonyit igen örvend vala.«

— **A harapós köszörűs.** Papiszák Jánosnak ott van a köszörűs boltja a kollegium háta megett. Ő köszörűli a theologusok

meg a nyalka Jogász gyerekek berotvált élesre. De nem ez tette híressé, hanem az, a mit tegnap csinált. Régóta volt baja egy asszonnyal, a ki tegnap reggel odamen' hozza és v g z e k e d n i kezdett. A köszörűs se volt rest, hanem visszadta a kölcsönt busásan. De a vita mindélesebbé vált és végre is tetlegességre került a dolog. Papiszák ur úgy akart méltó bosszút állani a lármázó fehércseléden, hogy leharapja az orrát, és mint mondják, meg is harapta csunyán, más képen is megvérezte s az asszony véresen ment fel panaszkodni a bűnügyi osztályhoz.

— **Az apagyilkos.** Id. Szele András kovodi lakos nagyon kevés örömet talált a fiában. A fiu lopta, csalta szüleit, tegnap éjjel apja rajta fogta, mikor a kamarából kukoriczát lopott. Az apa dühében ráütött a fiára a bottal, mire a fiu neki ugrott, to kon ragadta és azzal a baltával, amelylyel a kamra ajtót felfeszítette, iszonyu csapásokat mért fejére. Az apa a balta csapások alatt összeesett. Ekkor jött ki a szobából Szele felesége [is, aki a felbőszült fiu kezéből ki akarta csavarni a baltát, miközben ő is kapott egy csapást a karjára. A gyilkos fiu ezután elmenekült hazulról. Az öreg Szele tegnap délben iszonyu kinok között meghalt. A csendőrség még tegnap reggel elfogta a gyilkos fiut, aki borzasztó tette elkövetése után egy czigány putrikban huzta meg magát.

— **Kérelem!** Alulírott bizottság az iparos mester urakat, pénzüntézeteket, általában az iparos tanoncok oktatása iránt érdeklődőket tisztelettel keresi meg s kéri fel, hogy Debreczen szab. kir. város azon tanonczainak, kik a 10 hónapos tanfolyamon jó magaviselet, rendes iskolába járás és szorgalom mellett jó tanulási eredményt tanusítottak, anyagi mgjutalmazására a nemes város által költségvetésileg előirányzott összeghez kegyes adományokkal járuljanak. Adományokat folyó évi június hó 20-ig Dóczy Geodeon iparos tanoncziskola igazgatóhoz méltóztassanak küldeni. Debreczen, 1900. május hó. Az iparos tanoncziskola felügyelő bizottsága.

— **Az állami ménék selejtezése.** Az állami ménék selejtezése a debreczeni mén-teleposztálynál a folyó évben július 11 én fog megtartatni. A méneselejtezést B u d a h á z y Kálmán miniszteri titkár, mint kiküldött miniszteri biztos, fogja megajteni s az általa ez alkalommal kisselejtezett tenyésztésre még használható idősebb ménéket azonnal a helyszínén el fogja adatni.

— **Nyári táncvígalom.** A folyó hó 10-én a nagyerdei Dobos pavillonbau tartott M. A. V. altiszti nyári táncmulatsága elég jól sikerült, nagyon szép előkelő közönség vett részt, ott volt lovag D o b i e c z k y Sándor üzlevezető, B o c z á n Elemér állomás főnök. — a közönség reggeli 4 óráig vigan lejtette a táncot. Felülizettek: Kaskarik Antal 4 kor. Boczán Elemér állomás főnök 2 kor. Dobi-eckzi Sándor üzlevezető 2 kor. Lenkey Péterué 6 kor. Karsay János 1 kor. Halász Mihályné 3 kor. Béressy Mihály 1 kor. Braxatársz Béla 1 kor. Ottó Sándor 4 kor. Kemecsey Ferencz 1 kor. Benedek Béla 40 fillér. Köszönettel nyugtásztatik.

— **Hirdetés.** A kormányhatóságilag engedélyezett hortobágyi országos állatvásár

ez évben június hó 21-én (s további intézkedésig ezután mindig a június hó 20-ik napját magában foglaló hét csütörtökön fog megtartatni.) Debreczen, 1900 június 11. A városi tanács.

— **Kassára.** Naponta jelentkeznek a szegény nők hogy elhagyatottanak nyilvánítsák gyermekeiket s felvétessék lelenz házi gondozásba. **B o c z k ó** Sámuel r. főkapitány legközelebb hatvan darab vasuti ingyen igazolványt hozatott a három kapitányság részére s már is nagyon sokan vették igénybe. Bizony szomorú jelensége ez az időnek.

— **Gutenberg utódai.** A Mainzban e hónap végén megtartandó Gutenberg-ünnepen a nyomtatás föltalálójának két utolsó férfiutódja is jelen lesz. Gutenbergnek magának nem volt gyermeke. Nagybátyjának, Gensfleisch Ortliebnak leányát, Hildegardot, tehát Gutenberg unokatestvérét Molsberg János (1424—1465) mainzi báró vette nőül. Ebből a házasságból származik, mint okmányokkal be is van bizonyítva, Molsberg Adolf Pál báró és Molsberg Henrik Ottó báró Gutenberg családjának két élő utódja, testvér s az előbbi langenau kastélyában lakik Mainz mellett, az utóbbi pedig tábornok és a württembergi királynak főhadsegéde. Öreg már mindkettő s minthogy gyermekük nincsen, velük kihal a Gutenberggel rokon mainzi patriczius család, melynek eredetét 1277-ig lehet visszavezetni.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

Budapest, június 12. (Érkezett este 8 órakor.)

Egy kis javaslatot fogadtak ma el vita nélkül. Azután öt interpellációra feleltek a kormány tagjai.

Nagyobb visszhangot ezek közül kettő keltett. Az egyik Széll Kálmán válasza, amelyben Molnár Jánosnak a reformátusok ellen való javaslataival szemben a felekezeti béke és összetartás ápolását hangsúlyozta.

Ennél még érdekesebb ügynek szült a másik válasz: az egyetemi czimersértések ügyének, Wlassics miniszter a legszigorubb leczkében részesítette mindazokat, élükön Molnár Jánossal, akik a czimerhistóriát a felekezeti politika és izgatás javára akarták kiaknázni. A Ház hoszu tapssal, tettezésel fogadta Wlassics hatalmas erejű szavait, melyre Molnár alig tudott mit felelni.

Válaszok az Interpellációkra.

Lukács László pénzügyminiszter felelt Visontainak a gyöngyösi börtömelők dolgában beadott interpellációra. A «sérelemre» kölcsönös félreértések adtak alkalmat, a melyek azonban már helyreigazítottak. **Visontai** Soma a választ köszönettel tudomásul veszi. — A Ház is.

Széll Kálmán mint belügyminiszter felelt Molnár Jenő interpellációjára. Nem áll, hogy a szentesi főispán állandóan Budapesten lakik; ki a szentesi gyűléseken állandóan részt vesz, teendőit pontosan végzi, a szentesi adminisztrációt pontosan vizsgálja és ellenőrzi.

Molnár Jenő: Hiszen nem azért interpellált, hogy Vadnay örökké Szentesen legyen. Ellenkezőleg jó volna, ha örökké elmenné. Tudomásul veszi a választ.

Széll Kálmán miniszterelnök felelt Molnár Jánosnak a mérki községi ügyében tett interpellációra. Ismerteti a mérki ref. templomépítés ügyének tényállását, amelyből látszik, hogy az ügy rendes közigazgatási elintézésének útján van. Ez elintézésnek nem lehet elébe vágni, ha nem lesz törvényes, akkor a szóló intézkedni fog.

A felekezetek békéjét kell ápolni, ezt a kékét kívánja. Ez az igazi keresztyény és haladási politika. Óvják ezt a politikát, mely nem engedi meg a viszálykodást és széthuzást. (Hosszantartó zajos tetszés és taps a jobboldalon.)

Molnár János reflektálni akar a szóvirágokra.

Horváth Nándor: Nem szóvirágok, hanem igazságok!

Molnár János szerint a katolikusoknak volt igazuk.

A Ház a választ tudomásul veszi. (Zajos éljenzés a jobboldalon.)

Plósz Sándor miniszter felelt Molnár Jenőnek interpellációjára, melyben a szentesi járásbírósg ügyvitelének felülvizsgálatát kérte. Rámutatott, hogy Molnár panasza alaptalanok s hogy a felülvizsgálatra szükség nincs.

Az egyetemi czimersértés.

Wlassics Gyula miniszter felelt Molnárnak hozzá s az igazságügyminiszterhez intézett interpellációjára. E sajnos esetben úgy az egyetemi, mint a bünyügyi bíróságok a legszigorubb vizsgálatot indították, s ha a tettesek megkerülnek, szigoruan meg fogják büntetni.

Molnár János tagadja, hogy felekezeti célzat vezette. Fentartja mult interpellációjának állításait.

Wlassics Gyula: Ritkán agressiv parlamenti működésében, de olyankor nem lehet enyhe akkor, mikor az általa legszentebbeknek tartott eszméket oly módon támadják, mint Molnár tette, idézi Molnár multkorj beszédét, mely tele volt rut vádakkal. Ujból hangsúlyozta a felekezeti egyetértés, békesség szükségét. (Hosszas taps és éljenzés.)

Molnár János panaszkodik a katolikus vallás üldözése miatt. (Derűltég) Különb a választ tudomásul veszi.

Tisza István Bánffy ellen.

Nagyvárad, jun. 12. (Érk. este 8 órakor.) Biharvármegye szabadelvű pártját Hegyesi Márton alelnök e hó 18-ára gyűlésre hivta össze, a melyen Tisza István gróf, a kit nem régiben a megyei szabaoelvű párt elnökévé választottak, elmondja székfoglaló beszédét. A szabadelvű párt hivatalos lapja, a Szabadság ma este a következő kommunikét fogja közé tenni: A pártgyűlést országos jelentőségűvé teszi azon általunk ezennel nyilvános ságra hozott körülmény, hogy Tisza István székfoglalójában nem csak a politikai helyzet föltárására fog kiterjeszkedni, de nyilatkozni fog arról az agitációról is, a melyet a Magyar Szó Bánffy nevével kapcsolatosan jónak látott a protestánsok körében megindítani s a melyet Tisza István gróf határozottan helytelenít.

Ismét villamos-kocsi kisiklás.

Budapest, jun. 12. (Érk. este 8 óra 30 perczkor.)

A Sóház-úczába a központi vásárcsarnok mögött tegnap délelőtt egy villamos kocsi kisiklott, szerencsére semmi komolyabb baj nem történt, mindössze néhány utas szenvedett könnyebb sérülést.

Egy államvasuti főtisztviselő botránya.

Budapest, jun. 12. (Érk. este 10 óra.)

A képviselőházban tegnap kézről-kézre járt a gépirók lapja, a melyben éles támadás van egy államvasuti főtisztviselő ellen, a ki a gépirónöket évek óta üldözi esunya ajánlataival. Interpelláció lesz belőle.

Egy huszárfőhadnagy esküvője a halálos ágyon.

Budapest, június 12. Érkezett este 10 órakor.

Mike Kálmán huszárfőhadnagy szüzbajban volt. Környezete táviratilag kérte a királyt, hogy engedje megesküdni azonnal menyasszonyával Barabás Erzsébettel. A királyi kegyelem jókor érkezett. A főhadnagy még hajnalban megesküdhetett jegyesével. Délután pedig — kiszenvedett. Barabás Erzsébet a menyasszonyi kecszoru után feltehető az — özvegyi fityolt.

Királyunk a bécsi katonák előtt.

Bécs, jun. 12. (Érk. este 8 óra 30 p.)

A király ma a simmeringi pusztán szemlét tartott a 2. és 14. hadtestüzérségi ezredek fölött. A szemlén jelen voltak Ottó és Rainier főhercegek, a hadügyminiszter, Windischgrätz csapatfőfelügyelő, Kropatschek tüzérségi főfelügyelő és a hadtestparancsnok. Ő felsége megdicsérte a gyakorlatokat és a tiszti megbeszélés alkalmával rendkívüli megalégadését fejezte ki az ezredek fényes magatartásáról.

Az új háború.

Tinencin, jun. 12. (Érk. este 8 óra)

Tegnap délben indult el innen Pekingbe a negyedik vonat 213 orosz katonával és két ágyuval, továbbá 62 francia katonával, élelmi szerekkel és egy ágyuval, a mely az angol hadtest számára való. Az idegen csapatokat Langfangnál, Pekingtől 40 mértföldnyire vonják össze.

A párisi japán követ nyilatkozata.

Páris, jun. 12 (Érk. este 9 óra.) A párisi japán követ kijelentette hogy nem kapott ugyan értesítést kormányától, de meg van győződve róla, hogy Japán politikája mindig csak az európai hatalmasságokkal való egyetértés föntartására, a rend helyreállítására és a béke föntartására fog irányulni.

Nyomor Oroszországbar.

Kiev, Jun. 12. (Érk. este 10 óra.)

A rég óta tartó szárazság miatt agggódnak a vetésekért. A takarmányfü elszáradt. A nagy szél minden egyebet is kiszárit. A gazdák kezdenek kétségbe esni. Sok gyümölcsös kertben rossz szürettől tartanak. Tegnap itt jégeső esett. Némely községben könyörgő imákat mondanak és körmeneteket tartanak.

Uram, mért nem jött fekete kabátban?

— Furfangos szigorló — jogász. —

A szigorlat nagyon ünnepélyes és végtelenül komoly dolog, a mellett szomorú is.

Leültetik embert egy zöld asztal mellé, elébe tesznek egy pohár vizet, aztán kérdeznék tőle csodálatosabbnál csodálatosabb dolgokat, a miket még senki soha nem hallott; a delinquentnek szédül a feje, iszik egy kis vizet, attól még rosszabbul lesz, érzi, hogy beszélnie kell valamit, mert különben vége van, de torkát összeszorítja valami és csak artikulálatlan hangokat tud adni.

Aztán feláll az elnök és tompa, siri hangon kihirdeti az eredményt. X. Y. ur vizsgája nem volt elfogadható. X. Y. urnak meg összeszorul a szíve. Hogy is ne! Mindegyké vége és oda a 25 forint. Ennyibe kerül a multság.

Illő tehát, hogy ehhez a komoly, ünnepélyes aktushoz ne öltözzék az ember valami tarka ruhába, hanem vegyen magára fekete ruhát, mintha csak bálba vagy temetésre menne. Ha keresztül jön, akkor bál, ha elbukik, akkor temetés.

Schwarz Gusztáv, a római jog kitűnő tanára, megütközéssel tapasztalta, hogy az egyik jelölt ur szürke ruhában ül neki a szigorlatnak. Megesésválta a fejét. aztán így szólt:

— Uram! A szigorlat nagyon ünnepélyes dolog. Ilyenkor feketében illik megjelenni az embernek. Nézze meg, én is feketében vagyok.

És az udvari tanácsos szépen, szőrmöntiben végigsimogatta szép, fekete kabátját.

A szürke-ruhás fiatal ember szomorú hangon felelt:

— Méltóságos uram, ha tudná! Még ezt a ruhát is csak úgy kölesőnkért em.

A méltóságos ur ellágyult. Talán eszébe jutottak neki az idők, amikor még ő sem volt méltóságos ur, hanem ott tanult a német egyetemeken. Egy könyv szökött a szemébe, végigfutott az arcán, aztán megakadt szép, fekete szakálán. Megható jelenet volt.

A jelölt urral nagyon enyhén bánt. Egy két egyszerű kérdés után áteresztette. Ami határozottan nagyon szép és érdekes dolog volt.

De van ebben a históriában valami, ami határozottan még szebb és érdekesebb ennél is.

Az a szerencsétlen, szegény fiatal ember egy bús gazdag lipótvárosi (izrallita), családnak a gyermeke.

Samu bácsi anekdotái.

(Andrád Sámuel muitszázadbeli anekdotás könyvéből.)

Cselekedj jól, ha más rosszul cselekszik is.

A nagyszívűség egy olyan hajlandóság, mely másoknak mindég javát munkálni kívánja.

A Guisi Herczeg Ferencnek, ki a protestánsok ellen hadakozik vala, hirül viszik, hogy az ő táborában egy protestáns van, ki törekedik az ő életére. Fogságba véteti.

A protestáns megvallja feltett szándékát. Bántottalak e meg valamivel? — kérlezi

tőle a herceg. Nem, ugymond semmivel; nekem arra semmi más okom nincsen, hanem hogy hercegséged nagy ellensége az én vallásomnak:

No ha a te vallásod néked azt parancsolja, hogy engemet megölj, imé az enyim (katolika) nekem azt javallja, hogy néked meg kegyelmezzek. Mely szók után szabadon bocsátá őtet.

Nevetnek a lovak.

Egy udvari bolond meglátogata egykor egy princzet annak falusi kastélyában. hova sok gavallérok egybegyűltenek vala. Ez is a lovát az idegen lovak istállójába vezeté, hol a princznek udvarló uraságok lovai valának.

Mikor ő a princznél volna, mindenféle tréfát kezdenek rajta üzni a gavallérok, kiket ő mindekor hamar kifizetett.

Mikor látják, hogy semmiként rajta ki nem kaphatnak, elvégzik magukban, hogy a lovával üzenek egy nagy tréfát. Lemenének azért az istállóba és elvágják az ő lova farkát tőből.

Aztán ismét visszamenének a palotába és kezdék őtet újra lovánál fogva furdító tréfákkal vagdálni. Ebből gyanakodni kezdé, hogy az ő lován valaminek kellett esni.

Olyan alkalmatosságot lele azért, hogy magát észrevehetetlenül kilophassa a házból lemene annakokáért az istállóba s mikor lovát ilyen állapotban látá, ugy hagyá; de eléveve egy éles kést és minden lónak az istállóban felső és alsó ajakokat levágá, ugy hogy azoknak fogok látszanék. Azután ismét visszamene.

A vastag tréfák viszont elkezdődének, és mindig szurdálták a lovánál fogva; de ő tette, mintha azt számba sem venné.

Utóljára, mintha már elakarna menni, a társaságtól bucsut veve.

A gavallérok megkivánván a princzet nevette ni, kérék, hogy menjen le velek az istállóba és a bolond lovának nevetéses állapotát méltóztassék megnézni.

Lemenének mindnyájan; a bolond is követé az eszeseket, egyet sem szólván.

Mikor az istállóba érkeztének volna, kezdék kacagni nagy hahotával a szegény lónak nevetéses méltó állását.

Az udvari bolond maga is nagyon kezdé kacagni.

Hogy-hogy? — kérdé a princz. — Hát te is kacagsz-e.

Ki ne kacagna, — felele az udvari bolond, — mikor a lovak is mindegyig nevetik, hogy az én lovamnak farka nincsen?

Észrevék azután a gavallérok, hogy az ő lovaiknak oda van az ajakok, és egyszerűben elvesze minden kacagásra való kedvek.

Egyedül az udvari bolondnak maradt meg jó kedve, ki amazoknak szurdaló és vagdalózó tréfaikat drágán megvizontaglá.

Külömfélék.

+ Ártatlanul kivégezve: Majna-Frankfurtból táviratozzák, hogy óriási szenzációt kelt ott egy erdészeti hivatalnok öngyilkossága. Az illető levelet hagyott hátra melyben azt írja hogy ő követte el néhány év előtt azt a rablógyilkosságot, melynek egy mörfeldi földbirókos lett az áldozata.

A gyilkosság gyauja miatt akkor egy Kuhmichel nevű cipészt fogtak el és bár a szerencsétlen váltig erősítette, hogy ő ártatlan iudiciumok alapján halálra ítélték és kivégezték.

*

+ Véres népnünp. Tegnap az eiseneri Érczhegyen rendezett Borbála-ünnepen eddig még ki nem derített okokból nagyobb zavargások támadtak, úgy, hogy a rendőrségnek fegyverrel kellett közbelépnie. Két munkást megöltek és két esendő könnyen megsebesült. A kerületi bíróság bizottságot küldött ki, a mely a főnökség egyik hivatalnokával délbent Eisenerczbe ment. A rend főntartása végett a csendőrség szaporításáról gondoskodtak.

Hasznos tudnivalók.

Gyermekszoba.

A kisedek ringatása ártalmas.

Gyakran történik, hogy orvost kell hívni a 1/2-2 éves gyermek betegyához. A kicsik éket hirtelen görcsök támadják meg, anélkül hogy az anya azok keletkezésének okát sejttené. Az orvos kérdéseinek csakhamar sikerült megállapítani, hogy a dejka vagy más valaki gyakori és erős ringatással idézte elő a gyermek betegységét. Amennyire lehet, mellőzzük a gyermekek ringatását, minthogy ez árt az egészségüknek. H.

Egészség.

Vérszegény nők.

A vérszegénység mibenléte és okára vonatkozólag sokféle teoria áll fenn. E teoriák száma legujabban szaporodott egygyel. Egy német tudós a vérszegénység keletkezését a nőknél a fűző káros befolyására vezeti vissza. A fűzés következtében számos szerv, köztük a máj és a gyomor is kimozdul eredeti helyzetéből. A gyomor egyik oldalán a lép, a másiken a májtól nyomatva, előbbi helyével rézsutosan kénytelen elhelgezkedni. A helyéből való kimozdulás folytán magával rántja azt az idegközpontot is, melynek befolyása elatt áll a lépben végbemenő vérképződés s amely az akadályozott beidegzés folytán most már hiányos lesz. A vérszegénységet, sápadtságot előidéző e fűzők mellett tekintetbe vevendők még egyes mellékkörülmények, mint a szellemi megerőltetések, lelki izgalmak, hiányos táplálkozás, amelyek hozzájárulnak a káros állapot létrehozásához. Mindenekelőtt azonban [a fűző az, amely a bajt okozza s azért a gyógykezelésnek a fűző viselésének megtiltásával kell kezdeni,

Influenza.

A most uralkodó „influenza“ ellen legjobb gyógymód a következő: mihelyt lázunk nagy hátfájásunk van, vagy talán hányingert éreznénk, feküdjünk mindjárt az ágyba, vegyünk meleg fürdőt s igyunk 1-2 csésze forró teát; burkoljuk magunkat jól be s próbáljunk izzadni. Nagy fejfájás ellen antipyrin vegyünk. Torokfájásnál hidegvizes s ecetes ruhákkal borogassuk be nyakunkat és langymeleg sósvizzel gargalizálunk.

CSARNOK.

Romba dőlt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G—d J—f.

Folytatás. 71.

XXV.

Befejezés.

Tiszta, de kissé hűvös májusi nap van. A pompás elfogadó szobában vidám tűz lobog és a kandalló előtt bíborvörös színű karzékban mrs. Darcy Hugh ül.

Gyönyörű látvány, a fényes napsugár elözlöni a szép alakot, s megvilágítja könnyedén göndörített hajzatát. Norina igen szép és még nincs magával egészen tisztában; mert fekete szemöldökei össze vannak húzva és tiszta ragyogó szemei elég komoran néznek a lángokba. A szobában itt ott, nagy, félig magrakot ládák állanak, és a szomszéd szobában egy szolgáló sietve hajtogat néhány ruha darabot. Ugy látszik, hogy utazás áll közelebb.

— Nem távozhatom, nem távozhatom, mielőtt nem láttam őt, gondolá Norina; — ez csupán, a mit dusan arattam, s a mit áru-lásom a multban megérdemelt, mindazonáltal ezt elviselni nagyon nehéz. Eltaszítom egykor magamtól szerelmét, lábba tapodtam szívét; ő nem volna férfi, ha szívét még egyszer méltatlannak ajánlaná föl. És Nelli egy angyal, ki csodálkozhatik tehát, ha Gilbert őt szereti? Ez volna az igazságos büntetés rám nézve, ha őt elveszíteném, miután meggyő-ződtem, Gilbert mily kedves nemes ember.

Norina türelmetlenül sohajtva, felemelke-dik s alá s fel jár szobájában, hogy a veszteség keserű gyötrelmét, az irigykedés és sértést, hogy Thorndyke Helén nem sokára a feketegyászruháat a menyasszonyi ruhával fogja felcserezni, — magába fojtja.

Mert Thorndyke Lőrincz szomorú halála óta már egy év és hé hó mult el — és egy özvegy nőnek legnagyobb kétségbe esése sem tart örökké. Az utolsó fél évben Helén lassan lassan ismét kilépett a világra, a hol esedél-ták. És mégis talán nem létezett nő, ki férjét az első hónapokban annyira siratta volna, mint Thorndyke Helén. Az idő meghozta a balsza-mot. Csendes béke következett a szomorú idő után, barátok vették őt körül s ezek közt a legmelegebb, — legőszintébb barát Gilbert Richárd volt.

A Nojina által ajándékozott kis lakban, hol Helén gyermekeivel tartózkodott, a jog-ügyész igen szorgalmas látogató volt. Ha Thorndyke Helén lakának ajtai másoknak zárva valának is, Richárd számára mindig nyitva voltak.

Es itt találkozott vele mrs. Darcy, ki hetenkint kétszer, háromszor megláto-gatta őt.

Thorndyke Lőrincz halála után az volt az ohajása, hogy a nagy csapással sújtott fiatal özvegy továbbra is házában maradjon, azonban ez ajánlatot Helén nem fogadta el. Érezte annak szükségét, hogy egyedül legyen — hogy magát valahol a világ szeme elől el rejtse és Norina tudta érzelmét és ez ok-ból egy csinos szőllő lugasok által környeztet hazacskát ajándékozott Helénnek, távol a város zajától. Ott töltötte Helén gyermekeivel az első keserű hónapokat, itt szenvedte át az első küzdelem kétségbeesett szív-mardosásait.

A midőn a nyár tikkasztó hőségével elérkezett, elhagyták a város poros utcáit s felcserezték azokat Kent-Farm friss le-vegőjével, hűs árnyékával. Gilbert Richárd a nyert meghívás után ide is követte őket.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői posta.

H—y V—a, A vers határozottan jó. de hagy adjuk ki most, a mikor így kezdődik:

Esik a hó, esizmám nyoma
Nem látszik a hóba . . . . .

A többi aztán — jó.

H. H. A honvédtisztképző-intézetek pályázatai már lejártak, most már nem lehet a felvételért folyamodni. Az ingyenes helyekre különben első sorban igényjogosultak a tisztek és katonai tisztviselők gyermekei, udvari- és állami, aztán törvényhatósági tisztviselők fiai, és végül tartalékos tisztek gyermekei.

Bérekcsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napozásra.		
Égés napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	6	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	30	20
Egy egész órára	60	40
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órára tal félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapítás és visszatemet nélkül a város sorompóián belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnekél (valláskülönbség nélkül), ha a végtesztés a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	4
A háztól a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházra menet	60	40
A színházról jövet	80	60
A színházról jövet	50	30
A színházról jövet	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csunkorgyár, légszemélyes, kertészeti egylet és gömmlomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdő fűrdőhához, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	1	70
Külső barom- és lovastérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	80
Minden következő órára	40	30
Katonai lakanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára	40	30

Pályázati hirdetés.

A debreczeni róm. kath. egyházköz-ségi bizottmánya a Debreczenben — Varga utcán és Szent-Anna-utca sarkán — **ujjonnan emelendő két emeletes kegyesrendű rendháznak 141 322 korona 88. fillérre, Egyszáznegyvenegyezer háromszázhuszon-két korona 88 fillérre előirányzott összes**

építési munkák tárgyában ezennel nyilvános pályázatot hirdet, melyre a zárt és lepecsételt ajánlatok legkésőbbben folyó évi június hó 30 án déli 12 óráig Méltóságos és főtisztelendő Dr. Wolafka Nándor választott püspök urnál Debreczenben benyújtandók.

Távirati és későbbben érkező ajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni.

Bánatpénz fejében a fentjelölt határ-időre Dr. Wolafka Nándor ur Ó Méltóságánál az ajánlatszerinti építési összeg 5% a az az öt százaléka teendő le, akár készpénzben, akár valamely debreczeni pénzintézet betétkönyve alakjában akár pedig állami letétekre alkalmas óvadékképes értékpapirokban mely utóbbiak a hivatalosan jegyzett árfolyam mellett, de semmiesetre sem névértéken felül fognak számításba vétetni.

A rendház tervei és költségcsatolása a debreczeni róm. katolikus plébánia hivatalban megtekinthetők, illetve hat korona lefizetése mellett ugyanott megszereshetők.

A költségcsatolás végösszegével szemben felajánlott engedmény vagy esetleg követelt felülfizetés az ajánlatban százalékokban fejezendő, még pedig számokkal és betűkkel kiírva.

Azon esetre ha a költségcsatolásból az ajánlattevő nézete szerint az építés teljes és szakszerű végrehajtásához szükséges egyes munkanemek kimaradtak volna, tartozik az ajánlattevő ezen munkák költségét is ajánlatában kitüntetni; ellenesetben ebbeli esetleges pótkövetelési nem fognak tekintetbe vétetni.

A rendház homlokzata általában a szintén ujonnan építendő róm. kath. fő. gimnázium részére tervezett és ugyancsak dr. Wolafka Nándor ur Ó méltóságánál megtekinthető homlokzattal lesz egybehangzóan kiképzendő.

Az egyházköz-ségi bizottmány azonban fenntartja magának a jogot, hogy a homlokzat egyes részein kisebb módosításokat tehessen és hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson.

Kelt Debreczenben 1900. június hó 9-én tartott egyházköz-ségi bizottmányi ülésből.

A debreczeni róm. kath. egyházköz-ségi bizottmány.

Budapest. Budapest.

Dr. Málnai Mihályné — Silbermann Anna

felsőbb leány tan- és nevelőintézete

VI. Gyár-utca 3.

Az intézet 1900. augusztus hó 1 jén a VI. Teréz körut 39. sz. a, I. emeleten levő, tágas helyiségbe helyeztetik át.

Az intézet áll nyilvánossági joggal felruházott 4 elemi, 4 polgári és 4 továbbképző osztályból. Az intézet növendékei, benlakók egész, vagy fél napra járók. Kivántra bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld

az igazgatóság;

Dr. Málnai Mihály.

1900

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőké-
pességgel bíró tisztés-
séges személyek, kik
állandó lakhelyükön az
1883. évi XXXI. törv.-
cz. értelmében sors-
jegyeknek, állampapi-
roknak részlet fizetésre
való eladásával foglal-
kozni kívánnak.

„MERKUR“
váltóüzleti
részvénytársaság
BUDAPEST
Arany-János-
utca 31.

Egy előkelő életbiztosító
társaság városunkban megbiz-
ható és befolyásos főügynököt
keres, egy megyei főügynök-
ség vezetésére. Óvadékképes
urak vagy czégek szivesked-
jenek ajánlataikat „Cz. S.“
jeligével a kiadóhivatalhoz czi-
mezni.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hir-
detve és ajánlva fiatal emberek részére **csöbántalmak és folyások**
ellen.

Mindazon esetekben, a hol Santal-olaj használata orvosilag ja-
vasolva van, a **legcélszerűbb és legjobb a**

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-
olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára **1 frt 50 kr.**, postán bérmentve, a pénz előleges
beküldése mellett **1 frt 70 kr.**, 2 üveg **3 frt 20 kr.**, 3 üveg **4**
50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz,”
BUDAPEST,
VI. Váci-körut 17.

Cs. és kir. udv. hangszergyár.

Sternberg Armin és Testvére,
Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Mintur-Ariston.

Zongora-termék:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körut sarkán)
Zenepalota.

Ezen új találmányu bájos hangszerezen a leg
kedveltebb magyar vagy más nótákat el
huzhatja még az is, kinek fogalma sincs a
zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

Kitűnő hengu harmonikák
3 frttől feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes
hangu zongorák a legdusabb vá-
lasztékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyárt
mányu iskola, szalon és egyházi har-
moniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselése,
Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő disztárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről
mint hegedűk, fuvolák, **czimbalmok, cziterák, harmoniumok, zongorák** stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak
megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.